

Jan Sekal, Izrael země zaslíbená

Jan Sekal se narodil v roce 1948 v Praze. Od roku 1983 žije ve Francii. Jeho druhým domovem se stala Paříž, kterou opouští při svých návratech do rodné Prahy nebo návštěvách Izraele. Výstava „Izrael – země zaslíbená“ na purkrabství hradu Klenová je výběrem z mystického čísla stovaceti děl rozdělených do dvanácti sérií po deseti fotkách, jež vznikly v Izraeli v letech 2004 – 2012. Cyklus přináší zajímavé a často také velmi neomšelé pohledy na tuto zemi a její obyvatele.

Jan Sekal vystudoval původně Střední odbornou školu výtvarnou v Praze. Jeho další studijní kroky zaměřily do Bordeaux, kde v letech 1968 – 1969 studoval na univerzitě francouzskou literaturu a dějiny umění. Svá studia završil na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy studiem francouzštiny a filozofie v letech 1969 – 1970 opět v Praze.

Přes výtvarné, filologické a filozofické vzdělání se v posledních letech stala jeho hlavní výpovědní výtvarnou doménou fotografie. Fotit začal už jako velmi malý a sám si také černobílé fotografie vyvolával a zvětšoval. Základy černobílé fotografie se vyučovaly na Střední odborné škole výtvarné, kde byla jeho stálým doplňkem školní flexareta. V té době však víc kreslil a maloval. Později, když pracoval v letech 1977 – 1982 jako dělník v grafickém ateliéru na pražské AVU, prohloubil si znalosti grafických technik, hlubotisku i litografie.

K současnému fotografování se dostal až s nástupem digitální fotografie přes počítačovou techniku. Posledních zhruba patnáct let se vyjadřuje pouze fotografií, jež se stala neoddelitelnou součástí jeho života, stejně jako fotoaparát, který má neustále při ruce.

Jan Sekal se narodil do výsostně umělecké rodiny. Jeho otec Zbyněk Sekal (1923 – 1998) byl významným českým so-

JEDNA z vystavených fotografií s názvem Eretz, která vznikla v roce 2008. Foto: Jan Sekal

chařem a matka Ludmila Purkyňová (1928 – 1990) kostýmovou výtvarnicí. Matka na jeho směřování měla mnohem větší vliv než otec. Otec působil spíše nepřímo, i když jeho díla byla všudypřítomná a Jan Sekal se s nimi permanentně setkával, když byla za pomoci Zdeňka Palcra a Stanislava Podhrázkého shromážděna u přátel. Před Sekalovým odjezdem do Francie byl nucen větší část otcovy tvorby darovat Národní galerii a menší část doputovala nakonec k otci do Vídně. Tím, jak neustále přemísťoval a dokumentoval otcovy sochy, reliéfy a obrazy, vstřebával jaksi mimoděk do povědomí znalosti o prostoru, světle a kompozici. Velice ho však formovalo prostředí, ve kterém vyrůstal; ať už balet a opera, či dílny Slovenského národního divadla s matčinými kostýmy, nebo návštěvy u příbuzných v Čechách Zdeňka Palcra, Stanislava Podhrázkého nebo Emily a Mikuláše Medkových.

V roce 1983 se Jan Sekal stal součástí tzv. Asanace. Mohl jet kamkoliv a měl týden na roz-

myšlenou. Za jeho rozhodnutím odjet do Francie stála jeho předešlá zkušenost v zemi galaského kohouta, znalost jazyka i skutečnost, že byl již prost přehnaných iluzí i frankofonního entusiasmumu. Když hodnotí tento svůj krok s odstupem, říká s úsměvem a nadhledem společně se spisovatelem Lubošem Martínkem, že do Francie se přece jezdí kvůli vínu a gauloiskám...

Dnes už je Jan Sekal zaměstnán patnáct let v Národní knihovně v Paříži, kde pracuje s návštěvníky knihovny a se čtenáři. Zároveň spolupracuje na bibliografických rešerších. Působí zde také jako lektor hlavně u výstav fotografie a grafiky, což mu umožňuje setkání s jejich tvůrci (Ballen, Battoh, Witkin, Retz, Salgado...). Jindy si vybírá autory ze vzdálených oborů, kteří jsou blízcí jeho vnímání (Vian, Ionesco), nebo naprosto odlišné (Madame du Chatelet, Guy Debord, Gallimard).

Do Izraele jezdí autor už mnoho let. Návštěvy se dají počítat na desítky. Jeho fotografie přináší „en passant“

pohled chodce nebo spuljezdce v autě. Sám neřídí. Jeho místo je na sedadle vedle řidiče, a tak se může soustředit na motivy ubíhající krajiny. Hlavně však chodí pěšky křížem krážem místy, do kterých turisté nechodí a ani se tam nedostanou. Fotí všední každodenní Izrael, kde nepotkáte na ulici mladé lidi mezi osmáctým a jednadvacátým rokem, protože v té době slouží v armádě. V poslední době navštěvuje Izrael – svoji zemi zaslíbenou několikrát do roka.

Tato výstava je věnována památce novináře Jiřího Slavíčka (1943 – 2011), skvělého člověka, znalce vína a pařížských kaváren, gurua a intelektuálního i gurmetského průvodce všech vnímavých návštěvníků Paříže. Jan Sekal se s ním potkal hned po svém příchodu do Paříže, kdy se pravidelně setkávali v redakci Svědectví. Měli společné zájmy a mimo jiné společně připravili i rozhovor s fotografem Johnem Batho pro Revolver revue. Výstava potrvá do 30. června.

Helena Fenclová, kurátorka výstavy